

TÜ raamatukogu helisignatuur

Kaire Maimets

muusikaosakonna juhataja

Aastaid signaliseeris raamatukogu õhtust sulgemis- aega kitarrimuusika. Kõlas pala 19. sajandi algul tegutsenud kitarrivirtuoosist helilooja Mauro Giuliani tsüklist „6 arie nazionali irlandesi“, op. 125 nr 2, mille aluseks on iiri rahvalaul „The Last Rose of Summer“. Neid ridu kirjutades kuulasin tolle pala algust uuesti ja olin hetkega ajas nii umbes 15 aastat tagasi paisatud, hämaras lugemissaalis arvutit kokku pakkimas, koju minemas. Nende kitarrihelide seos kindla koha (sh valguse, värvi, lõhna) ja tegevusega on ümberlõkkamatu. Ja eks signatuurmuusika niimoodi töötagi, tähendades midagi enam kui ta ise.

2017. aastal, raamatukogu remondi ajal tekkis siin mõte, et kuna maja uueneb, tuleks luua ka uus uste sulgemise signatuur. Pealegi võiks see nüüd olla päris „meie oma“, st praegu tegutseva helilooja poolt TÜ raamatukogu jaoks loodud. Kaaluti, kellelt signatuuri tellida. Sõelale jäi Ardo Ran Varrese, kogemustega kujundusmuusika looja nimi, kes ülesandega ka nõustus.

Muusika- ja näitlejajaharidusega helilooja Ardo Ran Varres (1974) on nn klassikaliste heliteoste kirjutamise kõrval kujundanud kümneid teatri- ja tantsulavastusi, loonud muusikat kuuldemängudele, telesaadetele ja -seriaalidele, dokumentaal- ja mängufilmidele. Tema helikeelt kirjeldavad sobivalt väljendid Eesti Muusika Infokeskuse lehelt: „atmosfääri loov muusika“, „sisendusjõulised kõlakeskkonnad“, „varieeruv stilistika“, „tämbri- värvide ja olmehelide poeesia“ (vt emic.ee). Kujundusmuusikaga seoses on ta ise ühe oma erioskusena esile toonud intuiitiivse taipamise, kuidas üks või teine ülesanne lahendada.

Raamatukogu tellimusega oli lihtne selles mõttes, et Varres mäletas vana signatuuri ja sai kohe aru, mida temalt oodatakse. 2017. aasta novembris oligi uus signatuur valmis – 50 sekundit kestev, kergelt ulmelisele akordijärgnevusele toetuv, mahedalt ja voolavalt laskuvate helide kaskaad. Loodud kujundust on helilooja ise iseloomustanud nii: „Mõtlesin, et see peaks olema rahulik ja helge. Kui inimene istub viimaseid tunde raamatukogus, siis muusika suunab soojalt ja rahulikult mõtted raamatukogust lahkumisele.“ Kuidas helide voog tegelikult mõjub või milliseid emotsioone või seoseid tekitab, sõltub paljuski kuulajast. Raamatukogust lahkuvad nad õhtuks igal juhul kõik.

Helilooja Ardo Ran Varrese kommentaar:

2017. aastal pöörduti minu poole sooviga, et teeksin vastremonditud raamatukogule audio-signatuuri. Mõte hakkas liikuma elektroonilise muusika suunas, kuna inspiratsiooniks oli mälestus kunagisest Tallinna Linnahalli signatuurist. Ega ma täpselt seda ei mäletanud, vaid mingi meeolelu ja pisut ulmeline elektrooniline sound olid jäänud emotsionaalsesse mällu. Tegingi algul mõned ambient'likud mahedad akordid süntesaatoritega. Nagu ikka, tuleb tellijalt ka omapoolseid soovide ja muudatusettepanekuid, nii ka nüüd. Sellest johtuvalt lisasin tehtule elektriklaveriga konkreetsema pulsi ja akordiarpedžod, mis siis kokkuvõttes ongi nüüdseks juba kuus aastat olnud igal õhtul lugejatele märguandeks, et aeg on hakata sättima ...

hdl.handle.net/10062/95519